

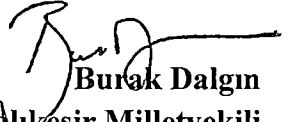

34872

Burak Dalgın
Balıkesir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 07.10.2025

Burak Dalgın
Balıkesir Milletvekili

Uluslararası Enerji Ajansı verilerine göre, dünya genelindeki kritik mineral rezervlerinde Çin'in belirgin bir hâkimiyeti bulunmaktadır. Çin, nadir toprak elementlerinin işlenmesinin küresel düzeyde yaklaşık %90'ını kontrol etmektedir.

Bu bağlamda, Eskişehir-Beylikova'da keşfedilen nadir toprak elementleri (NTE) rezervleri, Türkiye Cumhuriyeti için yüksek stratejik öneme sahiptir. Zira bu mineraller, enerji dönüşümü, savunma sanayii, küresel teknolojik yarış ve tüm bu hususları kapsayan millî ekonomik güvenlik konuları için hayati önem arz etmektedir. Söz konusu rezervlerde seryum, praseodim ve neodimyum gibi yüksek talep gören elementlerin bulunduğu, rezervin ticari olarak işlenebilir nitelikte olduğu ve Eti Maden'in zenginleştirme ve depolama yetkisine sahip olduğu bilinmektedir. Rezervlerdeki hammaddeler kadar, Endonezya örneğinde görüldüğü gibi üretimden elde edilecek yüksek düzeyde katma değer de ekonomimiz açısından büyük önem taşımaktadır.

Uluslararası basına yansıyan bilgilere göre, ülkemiz bu sahayı geliştirmek üzere ABD ile görüşmeler yürütmektedir. Bu gelişmenin, 2024 Ekim ayında Çin Halk Cumhuriyeti ile imzalanan "Doğal Kaynaklar ve Madencilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" anlaşmasıyla nasıl bağdaştığı ise kamuoyunda bir tartışma konusu olmuştur.

Bu bağlamda:

1. Eskişehir-Beylikova'daki nadir toprak elementi sahasına ilişkin toplam rezerv miktarı, cevher kalitesi ve içerdiği elementlerin türleri nelerdir?
2. 2024 Ekim ayında Çin ile imzalanan madencilik alanındaki mutabakat zaptının yürürlük durumu nedir? ABD ile yürütülen yeni görüşmeler, bu anlaşmanın yerine geçecek nitelikte midir?
3. ABD ile olası işbirliği kapsamında teknoloji transferi, işleme ve üretim haklarının paylaşımı nasıl planlanmaktadır? Türkiye'nin bu süreçte "yerli üretim" ve "know-how" kazanımı garanti altına alınmış mıdır?
4. Beylikova sahasında kurulması planlanan nadir toprak elementi rafinerisinin yatırım tutarı, ortaklık yapısı ve zaman planı nedir?
5. Türkiye'nin Beylikova sahasında elde edeceği nadir toprak elementlerinin işlenmesi ve ihracatı sürecinde çevresel etkilerin yönetimi için hangi tedbirler alınmaktadır?
6. Stratejik minerallerde dışa bağımlılığı azaltmak ve bölgesel bir üretim merkezi haline gelmek için hangi yerli Ar-Ge ve yatırım programları yürütülmektedir?